PRAKTYKI ZAWODOWE – PEDAGOGIKA

STUDIA MAGISTERSKIE

dla specjalności: Resocjalizacja

Spis treści

Regulamin Praktyk Studenta

1. **Instrukcja w sprawie przebiegu praktyk**
2. **Program szczegółowy praktyk**
3. **Dzienniczek praktyk**

ZAŁĄCZNIKI

1. Skierowanie na praktyki pedagogiczne

1. INSTRUKCJA W SPRAWIE PRZEBIEGU PRAKTYK

A. Obowiązki słuchacza praktyk:

- pobrać (z ***Dziekanatu*)** podpisane przez Dziekana lub Pełnomocnika Rektora ds. Praktyk, Karier i Interesariuszy Zewnętrznych:

*** Skierowanie na praktykę (*Załącznik 1*)** wraz z Programem praktyk do zrealizowania w danym podmiocie, w którym ma być odbywana praktyka **oraz**

*** Umowę o organizację praktyki studenta - 3 egzemplarze**

- pobrać i wydrukować (**strona Uczelni** – zakładka: *dla Studentów / Dziekanat / Praktyki i staże),*

* **Dziennik Praktyk**

- uzupełnić Dziennik praktyk o dane studenta i pieczęć Uczelni **(z *Dziekanatu*)**

- zgłosić się do Dyrektora podmiotu, w którym ma być odbywana praktyka w celu omówienia spraw organizacyjnych.

- posiadać aktualną książeczkę Sanepidu oraz biały fartuch i obuwie na zmianę,

- w trakcie praktyk student zobowiązany jest do przestrzegania zasad, regulaminów i zaleceń kierownika podmiotu, będącego miejscem praktyk,

- brać udział w realizacji zadań o charakterze zawodowym, powierzonym przez osobę kompetentną w miejscu odbywania praktyk,

- nieobecność na praktyce usprawiedliwiać zwolnieniem lekarskim

- wypełnione: **Dziennik praktyk**, w tym **Karty tygodniowe praktyk** wraz z **1 egzemplarzem Umowy złożyć w <u>Dziekanacie</u>** po zakończeniu praktyk. W przypadku semestru zimowego do 20 lutego, natomiast przypadku semestru letniego do 20 września.

B. Czas trwania i wymagane miejsca odbywania praktyk: 320 godzin / 12 ECTS

<u>3 miesiące</u> - w przypadku studiów drugiego stopnia na kierunku pedagogika

tj. 12 tygodni, 60 dni roboczych, 320 godzin akademickich (gdzie 1h akademicka = 45 minut)

- **ROK I** (II semestr) **– 160 godzin / 6 ECTS**
- **ROK II (**III semestr) **– 160 godzin / 6 ECTS**

C. Wymagane miejsca odbywania praktyk:

Praktyka zawodowa powinna odbywać się: w szkołach (pedagog szkolny), zakładach poprawczych, młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, pogotowiach opiekuńczych, sądach rejonowych (wydział rodzinny i nieletnich: rodzinny kurator sądowy), ośrodkach kuratorskich, ośrodkach rehabilitacyjno-readaptacyjnych dla uzależnionych, świetlicach środowiskowych (zwłaszcza socjoterapeutycznych), w komórkach d.s. nieletnich i patologii policji, policyjnych izbach dziecka, opiniodawczych zespołach sądowych specjalistów, Ochotniczych Hufcach Pracy **(**centrach kształcenia i wychowania), ośrodkach, w których działają streetworkerzy, wychowawcy podwórkowi, przyjaciele dzieci ulicy, poradniach psychologiczno-pedagogicznych, zakładach karnych oraz innych ośrodkach zapewniających realizację Programu praktyk i spełniających wymagania zawarte w Umowie.

D. Cele praktyki:

Podstawowym celem praktyk jest poszerzenie wiedzy zdobytej podczas zajęć dydaktycznych oraz doskonalenie umiejętności organizowania działalności resocjalizacyjnej, socjoterapeutycznej oraz wychowawczo-oświatowej. Doświadczenia z praktyk uważane są za jedne z najważniejszych działań profesjonalnych w jakich uczestniczą studenci w trakcie realizacji programu studiów. Praktykanci otrzymują możliwość zastosowania wiedzy teoretycznej uzyskanej w toku studiów w praktyce funkcjonowania danej placówki. Wiedza i umiejętności zdobywane przez studentów podczas odbywanej praktyki mają służyć podejmowaniu w przyszłości odpowiedzialnych decyzji, stosowaniu wiadomości teoretycznych i metodycznych w praktyce oraz rozwiązywaniu problemów w działaniu. Z uwagi na specyfikę wykonywanego, przyszłego zawodu, studenci są przygotowywani w sposób odpowiedzialny do podjęcia roli zawodowej.

E. Zadania i ich realizacja:

- **zachowanie dyscypliny pracy** jaka obowiązuje wszystkich pracowników placówki:
  1. Zapoznanie się z zadaniami placówki, jej strukturą organizacyjną, dokumentacją oraz obowiązkami podstawowej kadry.
  2. Poznanie wychowanków bądź podopiecznych danej placówki i przyczyn ich umieszczenia w placówce.
  3. Asystowania przy wszystkich czynnościach podejmowanych przez podstawową kadrę placówki.
  4. Obserwowanie zajęć prowadzonych przez opiekuna. Prowadzenie dokumentacji obserwacji.
  5. Włączanie się w działania wychowawcze, resocjalizacyjne, profilaktyczne podejmowane w placówce.
  6. Diagnozowanie wychowanków i planowanie pracy wychowawczej.
  7. Współpraca z kadrą placówki i rodzinami/opiekunami prawnymi wychowanków.
  8. Współpraca ze środowiskiem lokalnym.
  9. Prowadzenie pod kierunkiem wyznaczonego w placówce opiekuna zajęć z wychowankami bądź podopiecznymi placówki.

  Szczegółowe zadania, dostosowane do specyfiki placówki, w której odbywa się praktyka udostępnia opiekun praktyki zawodowej
- **prowadzenie na bieżąco Dziennika Praktyk** (uzyskanie potwierdzenia rozpoczęcia i zakończenia praktyki, zaliczenia praktyki przez opiekuna praktyk w miejscu jej odbywania, uzupełnienie **Karty tygodniowej** potwierdzonej przez opiekuna praktyk w miejscu jej odbywania, uzupełnienia Dziennika Praktyk o własne uwagi i spostrzeżenia, uzyskanie opinii opiekuna praktyk, napisanie własnej opinii na temat przebiegu praktyki);

F. Obowiązki słuchacza po zakończeniu praktyk:

- złożenie do Dziekanatu:

  - **Dziennika Praktyk wraz z wypełnionymi Kartami tygodniowymi** i opinią opiekuna praktyk, w celu uzyskania zaliczenia odbytej praktyki;
  - **Umowy - 1 egzemplarz,** podpisany i opieczętowany;

2. TEMATYKA, PROGRAM PRAKTYKI:

Treści i zadania programowe Program praktyk opiera się na zagadnieniach związanych z pracą pedagoga w placówkach prowadzących działania o charakterze resocjalizacyjnym i socjoterapeutycznym. Praktyka umożliwia studentom zapoznanie się z szerokim aspektem działalności resocjalizacyjnym. Zasadnicza część praktyki powinna być poświęcona asystowaniu w przeprowadzanych przez wychowawców różnych formach pracy wychowawczej ale też samodzielnym podejmowaniu zadań w zakresie działań resocjalizacyjnych. Wskazane jest, aby student włączał się w rozwiązywanie problemów wychowawczych w placówce, wykorzystując zdobytą podczas studiów wiedzę teoretyczną i nabyte umiejętności metodyczne.

1. PRAKTYKA PEDAGOGICZNA W II SEMESTRZE – 160 GODZ.

Student wraz z opiekunem praktyki opracowuje indywidualny plan praktyki w wymiarze 160 godzin, który powinien być ściśle skorelowany z planem pracy placówki.

W czasie praktyki pedagogicznej student:

1. Zapoznaje się ze specyfiką pracy opiekuńczo-wychowawczej i resocjalizacyjnej placówki, dokumentacją pracy pedagogicznej i innymi dokumentami regulującymi pracę placówki.
2. Obserwuje zajęcia w placówce i notuje ich przebieg, prowadzi dokumentację praktyki (rodzaj czynności wykonywanych w poszczególne dni trwania praktyki).
3. Nabywa umiejętności planowania i organizowania oddziaływań opiekuńczo-wychowawczych i resocjalizacyjnych odpowiadającym indywidualnym potrzebom wychowanka.
4. Asystuje przy czynnościach opiekuńczo-wychowawczych i resocjalizacyjnych pedagogów w trakcie trwania praktyki w placówce.
5. W czasie praktyki student podlega obowiązującej w placówce dyscyplinie pracy, cechować go powinna sumienność i kultura osobista w wykonywaniu powierzonych obowiązków przez opiekuna.
6. Samodzielnie prowadzi zajęcia w placówce, opracowuje scenariusz zajęć wychowawczych wraz z potwierdzeniem przez opiekuna ich realizacji, omawia scenariusz zajęć z

opiekunem praktyki najpóźniej w dniu poprzedzającym prowadzone zajęcia; uzyskuje akceptację opiekuna praktyki (data i podpis opiekuna), uczestniczy w analizie przeprowadzanych zajęć, dokonywanej przez opiekuna praktyki.

7. Prowadzi na bieżąco dokumentację praktyki (rodzaj czynności wykonywanych w poszczególne dni trwania praktyki).

Zakres psychologiczno-pedagogiczny:

W trakcie praktyki pedagogicznej następuje kształtowanie kompetencji przez:

OBSERWOWANIE:

1) zorganizowanej i podejmowanej spontanicznie aktywności formalnych i nieformalnych grup uczniów,
2) aktywności poszczególnych uczniów, w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
3) interakcji dorosły (nauczyciel, wychowawca) – dziecko oraz interakcji między dziećmi i młodzieżą (w tym samym i w różnym wieku),
4) procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w grupach wychowawczych, ich prawidłowości i zakłóceń,
5) czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk oraz prowadzonych przez niego zajęć,
6) sposobu integrowania przez opiekuna praktyk różnej działalności, w tym opiekuńczo-wychowawczej, dydaktycznej, pomocowej i terapeutycznej,
7) dynamiki grupy, ról pełnionych przez uczestników grupy, zachowania i postaw dzieci i młodzieży,
8) działań podejmowanych przez opiekuna praktyk na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny w grupie;
9) czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk w toku prowadzonych przez niego lekcji (zajęć) oraz aktywności uczniów,
10) toku metodycznego lekcji (zajęć), stosowanych przez nauczyciela metod i form pracy oraz wykorzystywanych pomocy dydaktycznych,
11) interakcji dorosły (nauczyciel, wychowawca) – dziecko oraz interakcji między dziećmi lub młodzieżą w toku lekcji (zajęć),

12) procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w klasie, ich prawidłowości i zakłóceń,
13) sposobów aktywizowania i dyscyplinowania uczniów oraz różnicowania poziomu aktywności poszczególnych uczniów,
14) sposobu oceniania uczniów,
15) sposobu zadawania i kontrolowania pracy domowej,
16) dynamiki i klimatu społecznego klasy, ról pełnionych przez uczniów, zachowania i postaw uczniów,
17) funkcjonowania i aktywności w czasie lekcji (zajęć) poszczególnych uczniów, z uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych,
18) działań podejmowanych przez opiekuna praktyk na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny,
19) organizacji przestrzeni w klasie, sposobu jej zagospodarowania (ustawienie mebli, wyposażenie, dekoracje);
20) zorganizowanej i podejmowanej spontanicznie aktywności formalnych i nieformalnych grup uczniów z zaburzeniami w rozwoju i z niepełnosprawnością,
21) aktywności poszczególnych uczniów, z uwzględnieniem specyfiki zaburzeń i nieprawidłowości rozwojowych,
22) interakcji dorosły (nauczyciel, wychowawca) – dziecko oraz interakcji między dziećmi i młodzieżą (w tym samym i w różnym wieku) w sytuacjach lekcyjnych i pozalekcyjnych,
23) uwzględniając problemy dzieci o specyficznych zaburzeniach w rozwoju,
24) procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w grupach wychowawczych i zespołach uczniowskich (klasach), ich specyfiki, prawidłowości i zakłóceń (uczniowie z trudnościami komunikacyjnymi, w tym z zaburzeniami autystycznymi, posługujący się językiem migowym i alternatywnymi metodami komunikacji),
25) czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk w toku prowadzonych przez niego lekcji (zajęć) oraz aktywności uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
26) toku metodycznego lekcji (zajęć), stosowanych przez nauczyciela metod, form pracy i wykorzystywanych pomocy dydaktycznych, z uwzględnieniem rodzaju i stopnia niepełnosprawności oraz niedostosowania społecznego uczniów,
27) integrowania przez opiekuna praktyk działalności opiekuńczo-wychowawczej, dydaktycznej, pomocowej i terapeutycznej,

28) dynamiki grupy (klasy), ról pełnionych przez uczestników grupy, zachowania i postaw uczniów,
29) funkcjonowania i aktywności w czasie lekcji (zajęć) poszczególnych uczniów,
30) sposobów aktywizowania i dyscyplinowania uczniów oraz różnicowania poziomu aktywności poszczególnych uczniów, z uwzględnieniem rodzaju i stopnia niepełnosprawności oraz niedostosowania społecznego,
31) sposobu zadawania i kontrolowania pracy domowej, z uwzględnieniem możliwości uczniów,
32) sposobu oceniania uczniów,
33) działań podejmowanych na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny uczniów,
34) organizacji przestrzeni w klasie, sposobu jej zagospodarowania (ustawienie mebli, wyposażenie, dekoracje i dostosowanie ich do potrzeb i możliwości percepcji uczniów w zależności od rodzaju i stopnia niepełnosprawności);

2. PRAKTYKA O CHARAKTERZE RESOCJALIZACYJNYM W III SEMESTRZE – 160 GODZ.

Student wraz z opiekunem praktyki opracowuje indywidualny plan praktyki w wymiarze 160 godzin, który powinien być ściśle skorelowany z planem pracy placówki.

W trakcie odbywania praktyki student:

1. Zapoznaje się ze specyfiką pracy opiekuńczo-wychowawczej i resocjalizacyjnej placówki, dokumentacją pracy pedagogicznej i innymi dokumentami regulującymi pracę placówki.
2. Obserwuje zajęcia diagnostyczne, opiekuńczo-wychowawcze i inne w placówce i notuje ich przebieg, analizuje ich przebieg, prowadzi dokumentację praktyki (rodzaj czynności wykonywanych w poszczególne dni trwania praktyki).
3. Nabywa umiejętności planowania i organizowania oddziaływań opiekuńczo-wychowawczych
   i resocjalizacyjnych odpowiadającym indywidualnym potrzebom wychowanka.
4. Asystuje przy czynnościach opiekuńczo-wychowawczych i resocjalizacyjnych pedagogów w trakcie trwania praktyki w placówce.

5. **Samodzielnie prowadzi zajęcia w placówce, opracowuje scenariusze zajęć wychowawczych wraz z potwierdzeniem przez opiekuna ich realizacji, omawia scenariusze zajęć z opiekunem praktyki.**

PEŁNIENIE ROLI OPIEKUNA - WYCHOWAWCY, W SZCZEGÓLNOŚCI:

1) diagnozowanie dynamiki grupy oraz pozycji jednostek w grupie,
2) poznawanie uczniów i wychowanków, ich sytuacji społecznej, potrzeb, zainteresowań i zdolności, a także określanie poziomu rozwoju oraz wstępne diagnozowanie dysfunkcji i zaburzeń,
3) samodzielne prowadzenie działań opiekuńczo-wychowawczych wobec grupy i poszczególnych uczniów i wychowanków w grupie,
4) sprawowanie opieki nad grupą w toku spontanicznej aktywności uczniów i wychowanków,
5) organizację i prowadzenie zajęć wychowawczych (w tym zajęć integrujących grupę i działań profilaktycznych) w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze,
6) animowanie aktywności grupy i współdziałania jej uczestników, organizowanie pracy uczniów i wychowanków w grupach zadaniowych,
7) podejmowanie indywidualnej pracy z uczniami i wychowankami (w tym uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi),
8) podejmowanie działań wychowawczych o charakterze interwencyjnym w sytuacjach konfliktu, zagrożenia bezpieczeństwa, naruszania praw innych lub nieprzestrzegania ustalonych zasad,
9) sprawowanie opieki nad uczniami i wychowankami poza terenem przedszkola, szkoły lub placówki;
10) planowanie lekcji (zajęć), formułowanie celów, dobór metod i form pracy oraz środków dydaktycznych,
11) dostosowywanie metod i form pracy do realizowanych treści, etapu edukacyjnego oraz dynamiki grupy uczniowskiej,
12) organizację i prowadzenie lekcji (zajęć) w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze,
13) wykorzystywanie w toku lekcji (zajęć) środków multimedialnych i technologii informacyjnej,

14) dostosowywanie sposobu komunikacji w toku lekcji (zajęć) do poziomu rozwoju uczniów,
15) animowanie aktywności poznawczej i współdziałania uczniów, rozwijanie umiejętności samodzielnego zdobywania wiedzy z wykorzystaniem technologii informacyjnej,
16) organizację pracy uczniów w grupach zadaniowych,
17) dostosowywanie podejmowanych działań do możliwości i ograniczeń uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
18) diagnozowanie poziomu wiedzy i umiejętności uczniów,
19) podejmowanie indywidualnej pracy dydaktycznej z uczniami (w tym uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi),
20) podejmowanie działań wychowawczych w toku pracy dydaktycznej, w miarę pojawiających się problemów, w sytuacjach: zagrożenia bezpieczeństwa, naruszania praw innych, nieprzestrzegania ustalonych zasad,
21) podejmowanie współpracy z innymi nauczycielami, wychowawcą klasy, pedagogiem szkolnym, psychologiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami;

Załącznik 1.

Skierowanie na praktyki pedagogiczne

Pieczątka Uczelni

Warszawa ……

Uczelnia Społeczno - Medyczna w Warszawie, ul. Kaleńska 3 kieruje studenta/-tkę

Imię i nazwisko……...…….

Nazwa studiów ……..……..

Kierunek ……...……

Rok/semestr studiów ……

Numer albumu ……..……

Dane kontaktowe (numer telefonu, adres e-mail)……

…….....

na praktykę zawodową: …… **do**:

(rodzaj praktyki przewidziany w programie studiów)

Nazwa podmiotu, adres …….

…….

Pieczęć podmiotu……..……..

……...……

……

Podpis opiekuna praktyki w miejscu jej odbywania …….….....

W okresie od …….. **do** ……

Podpis Rektor/Dziekan